

In eerste instantie werden de ideeën van Wilma Ebregt om met peuters de natuur in te gaan als te gevaarlijk beschouwd. Sommige collega's en ouders vroegen zich af of de kinderen dit wel leuk zouden vinden. Maar door haar enthousiasme en gedrevenheid gaat Wilma nu twee maal per week met peuters tussen de 2,5 en 4 jaar de natuur in. En hun ontwikkeling is enorm!

Met peuters naar buiten 'Slecht weer bestaat niet!'

Wilma Ebregt is pedagogisch medewerker van voorschool/peuterspeelzaal Gompie in Scheveningen. Eigenlijk wilde ze, net als haar collega's in Scandinavië, de hele week met de kinderen naar buiten. Als het daar kan, moet het hier ook mogelijk zijn, vond ze. Het bezoek van Noorse collega's wakkerde het vuur helemaal aan. Haar ideeën heeft Wilma helemaal uitgeschreven. Ze heeft de voordelen en de risico's voor de kinderen onderbouwd en voorgelegd aan haar leidinggevende en de inspectie. En met succes.

Gezonde voeding

Gompie werkt met het Voor- en Vroegschoolse Educatieve (VVE) programma Kaleidoscoop (www.kaleidoscoop.org). Met behulp

van Kaleidoscoop bepalen de medewerkers van Gompie elke dag het kader voor de activiteiten. Binnen dat kader geven de kinderen aan wat ze met z'n allen gaan doen. Op dinsdag en donderdag trekt de hele groep er met elkaar op uit. De middag ervoor geeft Wilma instructie aan de kinderen. Trek goede kleren aan, laarzen of moonboots en neem gezond eten mee. Wilma vertelt dat ze het belangrijk vindt dat de kinderen gezond eten. Dat eten ze dan op het strand of bij de 'theeboom' op.

Slecht weer bestaat niet

Wilma kent geen slecht weer. 'Als je goed gekleed bent, bestaat slecht weer niet. Tijdens een regenbui eten we soms onder het zwarte landbouwplastic dat we dan ophangen tus-

sen bomen. Als we een hut gebouwd hebben gooien we het daar overheen. De kinderen vinden het getik van de regen geweldig. Onder het zeil is het dan erg knus.' Volgens Wilma zijn het meestal de ouders die het weer niet geschikt vinden. De kinderen willen alleen maar lekker buiten zijn. Natuurlijk moet je bij erg koud weer wel in beweging blijven. Dan kun je niet rustig gaan zitten lunchen.

Het evacuatiekoord

Met vijftien peuters naar het bos of het strand wandelen is een hele onderneming. Mede door het evacuatiekoord uit Engeland, dat bij Gompie als wandelkoord wordt gebruikt, en de veiligheidsvestjes, werden de plannen van Wilma voor buitendagen

goedgekeurd. Tijdens de wandeling houden de kinderen allemaal het koord stevig vast. Wilma vertelt dat de peuters zelfs als ze vallen het koord niet loslaten. Er ontstaat dan gewoon een file. Het idee van het wandelkoord komt weer uit Scandinavië. Ook daar lopen de kinderen met een koord de natuur in. En het werkt prima. Een kind dat komt wennen loopt direct achter de pedagogisch medewerker. Hierdoor krijgt het de instructies direct goed mee. Natuurlijk is de eerste dag van het kind nooit een buitendag, kennismaken gebeurt op een andere dag.

Goede motoriek

Aan het koord ontstaat al direct interactie tussen de kinderen. Wilma vertelt dat ze aan het koord hun fantasie de vrije loop laten. Ze spelen hele rollenspelletjes. Zelfs voor de kinderen die binnen heel rustig zijn werkt dit ook. Ze praten meer en zijn betrokken bij alle activiteiten. 'Buiten leren de kinderen enorm veel van elkaar, in het bos, het park of in de duinen. Een kuil wordt een politieauto. Soms moeten ze elkaar helpen met het dragen van een zware tak of bij het klimmen uit een kuil. De kinderen worden sociaal heel vaardig, de interactie met elkaar stimuleert de taalontwikkeling en door onze wandelingen en het klimmen en klauteren in het bos gaat de motoriek met grote sprongen vooruit', zegt Wilma. Volgens

motorisch remedial teacher, Wil van Rijn, is dat belangrijk omdat een kind met een goede motoriek in staat is om cognitieve vaardigheden te ontwikkelen. Volgens hem is bewegen leren en leren is bewegen. Wilma: 'Het blijkt dat de kinderen van het kinderdagverblijf die al op de basisschool zitten er echt voordeel van hebben. De leerkrachten zien bij hen een grotere ontwikkeling op motorisch gebied.'

De ouders

Met de invoering van de natuurdagen dacht Wilma een deel van de wachtlijst te hebben opgelost, maar niets is minder waar. Ouders willen hun kind graag voor de buitengroep aanmelden. Ouders die hun kinderen bij Gompie inschrijven geven automatisch goedkeuring aan het buitenprogramma. Ouders die er moeite mee hebben kunnen er niet terecht. Ouders die hun kind schoon brengen, krijgen het soms heel vies terug. Wilma: 'Tegen die kinderen zeggen we: "De wasmachine thuis maakt het zo weer schoon." De ouders vertel ik dat we het enorm leuk hebben gehad. De reactie is altijd dat een vies kind geen probleem is, maar je ziet ze soms wel denken. Ouders leren gelukkig heel snel om hun kinderen geen witte, lichte of nette kleren aan te trekken. Toch verkijken zij zich wel eens op het weer. Maar een kind zonder laarzen geven we gewoon een leenpaar van Gompie!' <

Een goede motorische ontwikkeling

...is volgens motorisch remedial teacher Wil van Rijn zeer belangrijk. Er is te weinig aandacht voor de ontwikkeling van de motoriek doordat er te snel gewerkt wordt aan eindvormen zoals schrijven en niet aan het tussenliggende ontwikkelingsproces. Hierdoor komen er steeds meer kinderen met een slecht handschrift die een laag schrijftempo hebben, zich slecht kunnen concentreren en bijvoorbeeld een te korte spanningsboog hebben. Kinderen die regelmatig in de natuur spelen hebben daar veel minder last van. Zij oefenen hun motoriek van nature.

Kaleidoscoop

Het VVE-programma Kaleidoscoop heeft als kern 'actief leren'. Door een actieve betrokkenheid van de kinderen bij mensen, materialen en bijvoorbeeld gebeurtenissen verwerven ze gemakkelijker kennis en vaardigheden. De methode maakt gebruik van sleutelervaringen die vergelijkbaar zijn met ontwikkelingsgebieden. De kinderen leren het beste in een stimulerende omgeving waarin zij keuzes kunnen maken. De natuur leent zich daar uitstekend voor!

Meer inspiratie

Wil je nog meer inspiratie om met peuters de natuur in te gaan? Wilma verzorgt een workshop tijdens de conferentie *Kind van Nature* op 17 juni in Amersfoort. **Meer informatie:** www.kindvannature.nl.

